

ANALIZA

STANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY

ZA ROK 2020

Opracowanie: Edyta Laskowska

Jaświły, kwiecień 2021r.

Spis treści

I. Wstęp	2
II. Zagadnienia ogólne	3
III. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Jaświły	5

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (j.t. Dz. U. z 2020r., poz. 1439) jednym z zadań Gminy jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza ta ma zweryfikować możliwości techniczne i organizacyjne gminy w zakresie możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Analiza umożliwi ustalenie także potrzeb inwestycyjnych, kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Ma również dostarczyć informacji o liczbie mieszkańców, liczbie właścicieli nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków określonych w ustawie, a także ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, a w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Analiza ma dostarczyć niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

II. Zagadnienia ogólne

1. Regulacje prawne

Podczas opracowania niniejszej analizy wykorzystano następujące dokumenty:

Ustawy:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r. poz. 797)
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 poz. 1439)

Rozporządzenia:

- Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020r., poz. 10)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2412)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2167)

Akty prawa miejscowego:

- Uchwała Nr IX/63/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 26 listopada 2019 r. o szczegółowym sposobie i zakresie świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr XI/80/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 30 grudnia 2019 roku o zmianie uchwały o szczegółowym sposobie i zakresie świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr VI/41/15 Rady Gminy Jaświły z dnia 27 sierpnia 2015 r. o zmianie uchwały o określeniu górnych stawek opłat za usługi usuwania odpadów z nieruchomości.
- Uchwała Nr IX/64/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 26 listopada 2019 r. o terminie, częstotliwości i trybie uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Uchwała Nr IX/61/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 26 listopada 2019 r. o regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jaświły.
- Uchwała Nr XI/79/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 30 grudnia 2019 roku o zmianie uchwały o regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jaświły.

- Uchwała Nr IX/65/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 29 listopada 2019 r. o wzorze deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.
- Uchwała Nr IX/62/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 26 listopada 2019 r. o zmianie uchwały o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty.

Zgodnie z „Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022”, przyjętym Uchwałą Sejmiku Województwa Podlaskiego Nr XXXII/280/16 z dnia 19 grudnia 2016r., przyjęto działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania:

W Planie Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego przyjęto następujące uwarunkowania funkcjonowania instalacji zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym instalacji regionalnych:

1. Gospodarka odpadami w województwie opiera się na wskazanych w planie regionach gospodarki odpadami (RGO). Odpady komunalne zmieszane, odpady z pielęgnacji terenów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania mogą być zagospodarowywane tylko i wyłącznie w ramach danego regionu (z wyjątkiem sytuacji awaryjnych związanych z kierowaniem do instalacji zastępczych w przypadku braku wolnych mocy przerobowych w regionie).

2. W każdym RGO wyznacza się instalacje regionalne oraz instalacje zastępcze;

3. Wyróżnia się następujące rodzaje Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK):

- Instalacje zapewniające termiczne przekształcanie odpadów;
- Instalacje zapewniające mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku;
- Instalacje zapewniające przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych;
- Instalacje zapewniające składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-

biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

- Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych stanowią zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania BAT.
- Określając lokalizacje i funkcjonowanie obiektów przeznaczonych do gospodarowania odpadami uwzględnia się również uwarunkowania środowiskowe, w tym związane z koniecznością potwierdzenia dla tych instalacji spełnienia wymagań lokalizacyjnych ze względu na ochronę wód, w szczególności w zakresie położenia tych instalacji względem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, stref ochrony pośredniej ujęć wody oraz obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

III. Ogólna charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Jaświły

W okresie od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku odbiór odpadów komunalnych i ich zagospodarowanie od właścicieli nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez BIOM Sp. z o.o. w Dolistowie Starym. Firma została wybrana w trybie przetargu nieograniczonego. Umowa została zawarta na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

W celu wywiązania się z ustawowego obowiązku utworzenia punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców (art. 3 ust. 2 pkt 6) Gmina Jaświły powierzyła Spółce BIOM od dnia 1 lipca 2013 roku prowadzenie gminnego punktu selektywnej zbiórki (PSZOK) na terenie Gminy Jaświły, zlokalizowanego w Dolistowie Starym 144. Zgodnie z porozumieniem Nr 7/G/BSGO-II/2013 z dnia 28.06.2013 r. ustalono ryczałtowe miesięczne wynagrodzenie dla Wykonawcy za prowadzenie PSZOK w wys. 500, 00 zł netto plus podatek VAT.

PSZOK w Dolistowie Starym przyjmuje następujące frakcje odpadów komunalnych:

- papier,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- odpady opakowaniowe wielomateriałowe
- bioodpady

- popiół
- odpady niebezpieczne
- przeterminowane leki i chemikalia
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki
- zużyte baterie i akumulatory
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny
- meble i inne odpady wielkogabarytowe
- zużyte opony
- odpady budowlane i rozbiórkowe
- odpady tekstyliów i odzieży

Od 1 stycznia 2020 roku ograniczono ilość odbieranych lub przyjmowanych przez Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w następujący sposób:

- zużyte opony- w ilości do 100 kg rocznie z gospodarstwa domowego
- odpady wielkogabarytowe- w ilości do 100 kg rocznie z gospodarstwa domowego

Zgodnie z uchwałą Nr VII/52/15 Rady Gminy Jaświły z dnia 29 września 2015 r. o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty, stawki opłat w latach **2016-2018** przedstawiały się następująco:

- 14 zł miesięcznie od 1 mieszkańca
- 28 zł miesięcznie od gospodarstwa domowego

Jeżeli odpady komunalne nie były zbierane i odbierane w sposób selektywny, stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalono w wysokości:

- 40 zł miesięcznie od 1 mieszkańca
- 50 zł miesięcznie od gospodarstwa

Zgodnie z Uchwałą Nr II/14/18 Rady Gminy Jaświły z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie uchwały o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty **od 01 stycznia 2019 roku uległy zmianie:**

Metoda ustalenia opłaty	Wysokość stawki (zł)
Od 1 gospodarstwa domowego bez selekcji	80
Od 1 mieszkańca z selekcją	20
Od 1 gospodarstwa domowego z selekcją	40
Od 1 mieszkańca bez selekcji	40

Według stanu na dzień 31.12.2019 roku do Urzędu Gminy złożono 1024 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Jaświły, z czego:

- **2** deklaracje zostały złożone od 1 gospodarstwa domowego składającego się z więcej niż jednej osoby-

bez selekcji

- **223** deklaracje zostało złożonych od 1 mieszkańca- **z selekcją**
- **799** deklaracji zostało złożonych od 1 gospodarstwa domowego składającego się z więcej niż jednej osoby- **z selekcją**.

Zgodnie z uchwałą Nr IX/62/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 26 listopada 2019 r. o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty **od 1 stycznia 2020 roku ponownie uległy zwiększeniu:**

Metoda ustalenia opłaty	Wysokość stawki (zł)
Od 1 mieszkańca z selekcją	24
Od 1 gospodarstwa domowego z selekcją	64
Od 1 gospodarstwa domowego bez selekcji (stawka podwyższona)	128
Od 1 mieszkańca bez selekcji (stawka podwyższona)	48

Według stanu na dzień 31.12.2020 roku do Urzędu Gminy Jaświły złożono 1028 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy Jaświły, z czego:

- **229** deklaracji zostało złożonych od 1 mieszkańca
- **797** deklaracji zostało złożonych od 1 gospodarstwa domowego składającego się z więcej niż jednej osoby
- **2** deklaracje zostały złożone od 1 mieszkańca z kompostownikiem

Od 1 stycznia 2020 roku ustalono zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy zagospodarowują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych w wysokości **0,30 zł miesięcznie** od jednego mieszkańca, bądź od 1 gospodarstwa domowego (uchwała Nr IX/62/19 Rady Gminy Jaświły z dnia 26 listopada 2019 r. o wyborze metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty)

W ramach ponoszonej przez mieszkańców opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia wyposażenie każdej nieruchomości w pojemniki oraz worki do zbierania odpadów komunalnych.

Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Jaświły dopuszcza się do stosowania następujące pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych (zmieszanych):

- 1) Pojemniki na odpady o pojemności 60 l
- 2) Pojemniki na odpady o pojemności 110 l
- 3) Pojemniki na odpady o pojemności 120 l
- 4) Pojemniki na odpady o pojemności 240 l
- 5) Pojemniki na odpady o pojemności 1 100 l
- 6) Pojemniki (KP 5, KP 7, KP 10) o pojemności od 5 do 10 m³

7) Kosze uliczne o pojemności od 20 do 70 l

8) Inne pojemniki i kontenery

Dopuszcza się do stosowania worki o pojemności od 30 l. do 120 l. przeznaczonych do selektywnego zbierania odpadów z widocznym, ogólnie przyjętym oznaczeniem i rozróżnieniem kolorystycznym.

Począwszy od 01 stycznia 2016 roku na terenie Gminy Jaświły wprowadzono odbieranie popiołu od właścicieli nieruchomości. Odbieranie popiołu odbywa się przynajmniej 1 raz w miesiącu- w okresie grzewczym, tj. od początku września do końca kwietnia.

Gmina Jaświły zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów dostosowała zapisy aktów prawa miejscowego do w/w rozporządzenia. Wprowadzone zostały worki z odpowiednim oznaczeniem kolorystycznym do poszczególnych frakcji odpadów:

- papier - worek niebieski
- szkło - worek zielony
- metale i tworzywa sztuczne - worek żółty
- odpady ulegające biodegradacji - worek ciemnobrązowy
- odpady kuchenne - worek jasnobrązowy
- popiół- worek bezbarwny

IV. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO- BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH

Na terenie Gminy Jaświły nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Gmina Jaświły należy do regionu północnego zgodnie z WPGO 2012-2017. Region obejmuje 34 gminy zamieszkałe przez 278 637 osób (stan na 2014 r.). Z podanej liczny mieszkańców 69 319 zamieszkuje w miastach powyżej 50 tys. mieszkańców, 82 629 w mniejszych miastach, a 126 689 na wsi.

W Regionie znajdują się wydzielone Obszary: Koszarówka oraz ZUOK w Suwałkach, objęte projektem finansowanym w ramach POIiŚ. Gminy znajdujące się w wymienionych Obszarach, ze względu na konieczność zachowania trwałości projektu oraz dla potwierdzenia uzyskania efektu ekologicznego kierują odpady (zgodnie z umowami lub porozumieniami wynikającymi z dofinansowania z POIiŚ) do ZZO

Koszarówka i ZUOK w Suwałkach, przez wyznaczony okres trwałości projektu.

Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych związane są z ich zagospodarowaniem w poszczególnych instalacjach do odzysku (głównie instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych) lub unieszkodliwiania (głównie składowanie odpadów na składowiskach).

Biom Sp. z o.o. z siedzibą w Dolistowie Starym, 19- 124 Jaświły jest operatorem Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Koszarówce (tzw. RIPOK- regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych). Od 1 lipca 2015 roku RIPOK jest w pełni eksploatowana. Został zrealizowany podstawowy zakres Projektu „Biebrzański System Gospodarki Odpadami- etap II” dla 17 gmin członkowskich Związku Komunalnego Biebrza oraz dla gmin: Janów i Korycin zgodnie z zawartymi z większością gmin porozumieniami do umowy wykonawczej z dnia 10.10.2011r. Dostarczone niesegregowane odpady komunalne są poddawane mechaniczno- biologicznemu przetworzeniu w sortowni i kompostowni (tzw. MBP- mechaniczno- biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych). W sortowni następuje odzysk surowców wtórnych oraz odbierana jest frakcja podsitowa, która jest kierowana do kompostowni, w której odpady biodegradowalne i selektywnie zebrane odpady zielone ulegają biologicznemu przetworzeniu. Pozostałości z procesu, tzw. balast kierowany jest na składowisko, a odebrane w sortowni surowce wtórne są przekazywane odpłatnie do recyklerów. Oprócz tego w sortowni odbierane są odpady niebezpieczne i przekazywane do specjalistycznych instalacji. 30 czerwca 2015 roku został zrealizowany oraz rozliczony rzeczowo i finansowo Kontrakt K-12, który zakładał projekt i budowę instalacji: stabilizacji tlenowej w systemie zamkniętym, demontażu odpadów wielkogabarytowych i kruszenia i odzysku odpadów budowlanych.

Zgodnie z powyższą umową wykonawczą opłata za zagospodarowanie i unieszkodliwianie zmieszanych odpadów komunalnych jest naliczana w okresach miesięcznych na podstawie rzeczywistej ilości odpadów z terenu całej gminy przekazanych przez lokalnych operatorów do RIPOK. **Cena przyjęcia 1 Mg (tony) odpadów w 2020 roku wynosiła 396,50 zł netto w okresie 01.01 do 31.08.2020r, natomiast 600 zł netto w okresie 01.09 do 31.12.2020 r.**

Zmieszane odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy są przyjmowane od lokalnych operatorów w ramach RIPOK na podstawie zawartych umów pomiędzy Spółką, a Operatorem. Opłata za zagospodarowanie i unieszkodliwienie odpadów jest naliczana na podstawie rzeczywistej ilości odpadów przekazanych przez danego Operatora. Stawka za przyjęcie 1 Mg

nieselegowanych odpadów komunalnych w 2020 roku wynosiła 396,50 zł netto w okresie 01.01 do 31.08.2020r, natomiast 600 zł netto w okresie 01.09 do 31.12.2020 r.

Tabela 1. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w Regionie Północnym i zastępczej obsługi regionu

Nazwa regionu gospodarki odpadami komunalnymi	Rodzaj regionalnej instalacji*		Funkcjonujące regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych	Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów	
				do czasu uruchomienia regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych	w przypadku gdy instalacja uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn
			Nazwa instalacji	Nazwa instalacji	Nazwa instalacji
Region Północny	A	Instalacja MBP	ZUOK w Suwałkach	-	ZZO Koszarówka
			ZZO Koszarówka		ZUOK w Suwałkach CIGO w Studziankach ZUOK Białystok
	B	kompostownia na odpady zielone	ZUOK w Suwałkach ZZO Koszarówka	-	ZZO Koszarówka ZUOK w Suwałkach
	C	składowisko	ZUOK w Suwałkach ZZO Koszarówka	-	ZZO Koszarówka ZUOK w Suwałkach

Tabela 2. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w procesach odzysku wraz z podaniem mocy przerobowych instalacji oraz masą odpadów przekazanych do instalacji.

Kod odpadów 200301- nieselegowane (zmieszane) odpady komunalne

Lp.	Lokalizacja nazwa i zarządca instalacji	Moc przerobowa	Masa przekazana w 2020 roku	Proces przetwarzania odzysk
1	ZZO Koszarówka	Część mechaniczna 30 000 (Mg/rok) część biologiczna 15 500 (Mg/rok)	423,30	R12

Aktualna i docelowa wydajność instalacji w Regionie Północnym w zakresie odpadów zmieszanych wynosi 65-67 tys. Mg/rok i jest wystarczająca do zagospodarowania powstającego strumienia odpadów

(około 62-65 tys. Mg/rok). Wydajność tą zapewniają dwie instalacje: w Koszarówce (30-32 tys. Mg/rok) i Suwałkach (40 tys. Mg/rok), przy pracy na jedną zmianę.

Praca obu instalacji na drugą zmianę może być rozpatrywana w sytuacjach awaryjnych drugiej instalacji MBP w regionie a także może zostać wykorzystana do przyjmowania frakcji odpadów komunalnych innych niż odpady zmieszane (np. zmieszanych odpadów opakowaniowych). Aktualnie wydajność ta dla obu instalacji wynosi 5 150 Mg/rok. Szacuje się, że przeznaczenie drugiej zmiany na sortowanie odpadów zbieranych selektywnie zapewni wydajność około 10 tys. Mg/rok dla Koszarówki i 11,5 tys. Mg/rok dla Suwałk (obliczona jako 1/3 z wydajności jednej zmiany na odpady zmieszane).

V. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Potrzeby inwestycyjne dla gminy Jaświły w roku 2020 wynikają z :

- utrzymania i doposażenia PSZOK

VI. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W PODZIALE NA WPŁYWY, WYDATKI I NADWYŻKI Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

Z danych będących w posiadaniu Gminy wynika, że w okresie od 1.01.2020r. do 31.12.2020r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych wyniosły **602 542,49 zł brutto**. Poniżej tabela z wyszczególnieniem przeznaczenia środków:

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w Gminie Jaświły								
WYDATKI							WPŁYWY	NADWYŻKI
OPŁATY ZA ODBIÓR I TRANSPORT	OPŁATY ZA ODBIÓR I TRANSPORT	OPŁATY ZA ODBIÓR I TRANSPORT	Wynagrodzenia	Materiały biurowe, konserwacja programu komputerowego	Szkolenia	Znaczki	Z DEKLARACJI	WPŁYWY MINUS WYDATKI
291 055,68	251 817,22	7995	44 011,18	3 288,61	0	4 374,80	669 511,73	66 969,24

Razem: 602 542,49

Stan zaległości na dzień 31.12.2020r. wyniósł - **38 165,80 zł**

Stan nadpłat na dzień 31.12.2020r. wyniósł - **3 412,00 zł**

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku wystawiono 399 upomnień na łączną kwotę: 68 026,10 zł. Pozostało do wyegzekwowania 4 876,04.

VII. LICZBA MIESZKAŃCÓW

Gmina Jaświły na dzień 31.12.2020 roku liczyła 4924 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wg. zbiorów ewidencji ludności (rejestr mieszkańców). Systemem gospodarki odpadami objęto do końca 2020 roku 1028 gospodarstw domowych.

VIII. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY, O KTÓREJ MOWA W ART. 6 UST.1, W IMIENIU KTÓRYCH GMINA POWINNA PODJĄĆ DZIAŁANIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 6

UST.6-12

Zgodnie z art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości porządku w gminach Rada Gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. W związku z tym, że Rada Gminy Jaświły nie podjęła w/w uchwały, właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne są zobligowani do zawarcia umowy z przedsiębiorcą posiadającym wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych z terenu Gminy Jaświły.

W 2020 roku w toku weryfikacji zawartych umów na korzystanie z usług odbioru i zagospodarowania odpadów stwierdzono, że 40 właścicieli nieruchomości niezamieszkałych posiada zawarte umowy z firmą posiadającą stosowne zezwolenie. W 2020 roku Gmina podejmowała działania mające na celu egzekwowanie obowiązków na podstawie art. 6 ust. 6-12 w/w ustawy. Przyniosły one skutki, w wyniku czego 8 przedsiębiorców zawarło stosowne umowy.

IX. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych za 2020 rok na terenie Gminy Jaświły oparta jest na rocznych sprawozdaniach podmiotu odbierającego odpady komunalne:

II. INFORMACJA O ODEBRANYCH ODPADACH KOMUNALNYCH ⁵⁾		
Kod odpadów ⁶⁾		Masa odebranych odpadów komunalnych ⁷⁾ [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	423,30
20 01 01	Papier i tektura	14,41
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	4,05
20 01 02	Szkło	69,82
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,78
20 01 39	Tworzywa sztuczne	59,18
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	7,16
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	16,54
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	23,15
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	122,52
20 01 40	Metale	0,04
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	35,44
16 01 03	Zużyte opony	0,82
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	6,64
SUMA		783,85
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych		777,21
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych		6,64

PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW:

a) informacja o zebranych odpadach komunalnych ¹⁶⁾	
Rodzaj odpadów ⁶⁾	Masa zebranych odpadów komunalnych ⁷⁾ [Mg]
Papier i tektura	1,180
Opakowania z papieru i tektury	0

Szkło	0,430
Opakowania ze szkła	0
Tworzywa sztuczne	3,530
Opakowania z tworzyw sztucznych	0
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	1,4
Metale	0,47
Tekstylia	4,61
Odpady wielkogabarytowe	8,25
Zużyte opony	0,22
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,74
Odpady ulegające biodegradacji	0,53
Farby, tusze	0,02
Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	0,14
SUMA	21,52

X. ILOŚĆ NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH I BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE, ODBIERANYCH Z TERENU GMINY ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO- BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH

A) ILOŚĆ NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH I BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE, ODBIERANYCH Z TERENU GMINY

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	423,20
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	23,68

B) ILOŚĆ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO- BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH

INFORMACJA O MASIE POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA, PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA, POWSTAŁYCH Z ODEBRANYCH I ZEBRANYCH Z TERENU GMINY/ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO ODPADÓW KOMUNALNYCH

a) masa odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania²³⁾

Nazwa i adres instalacji, w której zostały wytworzone odpady, powstałe z odebranych przez podmiot odpadów komunalnych, przekazane do składowania	Kod odpadów	Masa odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania ^{7),24)} [Mg]				Nazwa i adres składowiska, na które przekazano odpady do składowania
		zawierająca frakcje ulegające biodegradacji			zawierająca frakcje nieulegające biodegradacji	
		Frakcja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm	Frakcja o wielkości powyżej 80 mm	Masa całego strumienia odpadów		
-	-	0	0	0	0	-
SUMA	-	0	0	0	0	

b) masa odpadów, powstałych po sortowaniu zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do składowania²⁵⁾

Nazwa i adres instalacji, w której zostały wytworzone odpady, powstałe z odebranych przez podmiot odpadów komunalnych, przekazane do składowania	Kod odpadów	Masa odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych, przekazanych do składowania ^{7),24)} [Mg]				Nazwa i adres składowiska, na które przekazano odpady do składowania
		Fracja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm	Wartość parametru AT4 [mg O ₂ /g] ²⁶⁾	Fracja o wielkości powyżej 80 mm	Masa całego strumienia odpadów	
-	-	0	0	0	0	-
SUMA	-	0	0	0	0	-

XI. PODSUMOWANIE

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Jaświły można uznać za prawidłowy i skuteczny. Systemem zostały objęte nieruchomości zamieszkałe na terenie gminy, wyłączając nieruchomości niezamieszkałe (domki letniskowe, firmy, instytucje, szkoły itp.). Gmina w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę odbierała każdą wytworzoną przez nich ilość odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny, tj. szkła, papieru, metalu, tworzyw sztucznych, odpadów biodegradowalnych i popiołu. Dodatkowo mieszkańcy mają swobodny dostęp do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowanego w Dolistowie Starym 144, gdzie mają możliwość przekazania odpadów zbieranych w sposób selektywny.

Priorytetem Gminy jest gospodarowanie kosztami systemu zbiórki i zagospodarowania odpadów w taki sposób, aby wpływy i wydatki z nim związane bilansowały się. Od 2013 roku udawało się z sukcesem utrzymać stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na tym samym poziomie. Niestety w 2018 roku Rada Gminy Jaświły była zmuszona je podwyższyć z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2019 roku. Na tę sytuację przedkłada się wiele czynników. Za każdą tonę złożoną na składowisku Spółka BIOM odprowadza opłatę marszałkowską, która każdego roku wzrasta, np. w 2018r.- **140 zł/tonę**, 2019r.- **170 zł/tonę**, a w 2020r.- będzie aż **270 zł/tonę**. Odpady, które nadają się do spalania przekazywane są do spalarni w Białymstoku. Za przyjęcie do spalarni również trzeba wnieść opłatę: w 2018r.- **178 zł/tonę**, a w 2019 roku już **230 zł/tonę**, a w **2020 roku- 590 zł/tonę**.

Ważnym czynnikiem, który może ograniczyć wzrost kosztów jest dołożenie wszelkich starań, aby jak najwięcej odpadów podlegało segregacji. Za przyjęcie do Zakładu odpadów niesegregowanych Gmina zapłaciła już w 2019 roku **329,40 zł/tonę**, a segregowanych, takich jak: papier, szkło, plastik tylko **21,60 zł/ tonę**. Pokazuje to, że segregacja może przynosić wymierne korzyści.

Cena przyjęcia 1 Mg (tony) odpadów w 2020 roku wynosiła już 396,50 zł netto w okresie 01.01 do 31.08.2020r, natomiast 600 zł netto w okresie 01.09 do 31.12.2020 r.

System zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych w naszym kraju zakłada, że wpływy z opłat i koszty funkcjonowania powinny się bilansować. Środków z opłat za odbiór odpadów nie można przeznaczać na inne cele, ale i kosztów nie powinno się pokrywać z budżetu.

Niestety, Rada Gminy Jaświły ponownie została zmuszona podwyższyć opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z mocą obowiązywania od 1 stycznia 2020 roku. Radykalny wzrost kosztów odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych wynika z nakładania się na siebie wielu niekorzystnych składowych kosztowych. Są nimi przede wszystkim drastycznie rosnące koszty zagospodarowania odpadów przez instalacje komunalne, wynikające z:

- rosnącej opłaty „marszałkowskiej”
- nowych obowiązków:
  - jak monitoring wizyjny
  - zabezpieczenie finansowe roszczeń
  - regulacja tytułów prawnych do nieruchomości
  - wymogi przeciwpożarowe
- ograniczenia czasu magazynowania odpadów,
- gwałtownego wzrostu kosztów składowania,
- trudności ze zbytem surowców wtórnych,
- zakazu składowania frakcji energetycznej.

Czynniki wzrostu kosztów systemu po stronie odbierania odpadów:

- wzrost kosztów pracy (wzrost minimalnego wynagrodzenia pracowników),
- wzrost cen energii (paliwo, prąd),
- nie bez znaczenia jest również ryzyko prawne działalności gospodarczej wynikające z szybkich (czasem nieprzewidywalnych) zmian prawa- przedsiębiorcy ryzyko wkalkulowują w oferty przetargowe.

Ważną kwestią dla Gminy na kolejne lata będzie poddanie kontroli nieruchomości niezamieszkałych, w których prowadzona jest działalność gospodarcza, poprzez okazanie umów na odbiór odpadów oraz rachunków potwierdzających opłatę za ich wywóz. W dalszym ciągu Gmina będzie prowadziła działania uświadamiania mieszkańców gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych oraz racjonalnego sortowania odpadów „u źródła”. Przede wszystkim nacisk położony będzie na rozwój selektywnej zbiórki.

Gmina Jaświły w analizowanym roku osiągnęła wymagane ustawowo poziomy recyklingu.